

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

14 mai 2012

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code pénal
en instaurant une circonstance aggravante
pour les infractions commises
à l'encontre des arbitres
de manifestations sportives
et les accompagnateurs sportifs**

AMENDEMENT

N° 1 DE M. DUCARME ET CONSORTS

Art. 2

Remplacer cet article comme suit:

*“Art. 2. Un article 410ter, rédigé comme suite est
inséré dans le Code pénal:*

*“Art. 410ter. Dans les cas mentionnés aux articles 398
à 405, si le coupable a commis le crime ou le délit envers
un arbitre de manifestation sportive, le minimum de la
peine sera augmentée à concurrence de la moitié de
cette peine s’il s’agit d’un emprisonnement et augmenté
d’ 1 an s’il s’agit de la réclusion.”*

Documents précédents:

Doc 53 **2037/ (2011/2012):**

001: Proposition de loi de M. Devin et consorts.
002 et 003: Addenda.

**EN REMPLACEMENT DU DOCUMENT DISTRIBUÉ
PRÉCÉDEMMENT**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

14 mei 2012

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Strafwetboek
door invoering van een verzwarende
omstandigheid voor strafbare feiten
jegens scheidsrechters
van sportwedstrijden
en sportbegeleiders**

AMENDEMENT

Nr. 1 VAN DE HEER DUCARME c.s.

Art. 2

Dit artikel vervangen door wat volgt:

*“Art. 2. In het Strafwetboek wordt een artikel 410ter
ingevoegd, luidende:*

*“Art. 410ter. Indien de schuldige, in de gevallen
omschreven in de artikelen 398 tot 405, de misdaad
of het wanbedrijf pleegt tegen een scheidsrechter van
een sportwedstrijd, wordt de minimumstraf met de helft
van die straf verzwaaard in geval van gevangenisstraf
en met één jaar verhoogd in geval van opsluiting.”*

Voorgaande documenten:

Doc 53 **2037/ (2011/2012):**

001: Wetsvoorstel van de heer Devin c.s.
002 en 003: Addenda.

**TER VERVANGING VAN HET VROEGER RONDGEDEELDE
STUK**

4121

JUSTIFICATION

Le sport est un formidable outil de cohésion sociale, capable de véhiculer des valeurs morales essentielles, telles que le respect de l'autre, le dépassement de soi, la solidarité, la tolérance, sans oublier le Fair-Play. Il peut également avoir des vertus éducatives pour les plus jeunes et, surtout, ses bienfaits sur la santé ne sont plus à démontrer. Il est donc indéniable que les manifestations sportives sont très positives pour la société dans son ensemble.

Malheureusement nous constatons que la violence n'épargne pas ce milieu et qu'une forme de comportement répréhensible s'installe de plus en plus lors d'événements de ces événements sportifs: les violences exercées à l'encontre du corps arbitral parce que l'on ne respecte plus la figure d'autorité de ce corps qui prend des décisions d'ordre sportif indispensable au bon déroulement du jeu ou du sport concerné. Ces arbitres sont essentiels au bon déroulement des rencontres sportives et méritent donc qu'ils soient respectés dans leurs décisions.

Il est inadmissible que des personnes s'en prennent au corps arbitral sous prétexte que leurs décisions ne leur conviennent pas ou qu'ils les considèrent comme injustes.

Si le sport reste un loisir, même pratiqué à un très haut niveau, c'est également une manifestation publique dans laquelle l'arbitre, chargé de faire respecter et d'appliquer les règles propres au sport joue un rôle central. Ne pas le respecter c'est mettre à mal l'autorité qu'il représente et partant toutes les valeurs sportives porteuses d'émancipation, d'éducation et de discipline.

La violence lors de manifestations sportives, tout comme la violence en générale, est un comportement à bannir et à punir avec sévérité.

Lorsqu'on exerce de la violence à l'égard de l'arbitre dans le contexte d'une manifestation sportive, c'est la figure d'autorité que l'on attaque. Le non-respect de la décision de cet arbitre, sous la forme d'un comportement agressif à son égard, s'apparente au non-respect de la norme et des règles de vie en société. L'absence d'égard pour les figures d'autorités et ces comportements violents sur les terrains de sports sont symptomatiques de la banalisation des violences et du non-respect de l'autorité, courant que les auteurs de l'amendement veulent condamner fermement.

En outre, il ne faut pas oublier que bien souvent, les arbitres sont des personnes bénévoles, consacrant énormément de temps et d'énergie dans l'exercice de leurs fonctions et dont la pratique constitue également, pour eux, une passion.

Les auteurs de l'amendement estiment le sport est un vecteur de développement personnel important et il doit en tant que tel pouvoir se pratiquer dans les meilleures conditions.

VERANTWOORDING

Sport is een fantastisch hulpmiddel voor sociale samenhang want via sport kunnen morele waarden worden overgedragen, zoals respect voor anderen, zelfoverstijging, solidariteit, tolerantie en uiteraard ook fair play. Voorts kan sport educatieve waarde hebben voor de jongeren. Tot slot heeft sport echt veel voordelen voor de gezondheid. Sportmanifestaties zijn dus ontegensprekelijk heel gunstig voor de hele samenleving.

Helaas wordt de sportwereld kennelijk niet van geweld gespaard en doet zich almaar vaker een welbepaalde vorm van wangedrag voor bij dergelijke sportevenementen, met name het geweld tegen het scheidsrechterskorps; de scheidsrechter wordt als lid van dat korps immers niet langer gerespecteerd als de gezagsfiguur die sportieve beslissingen neemt welke nodig zijn voor het goede verloop van het spel of de sport in kwestie. Die scheidsrechters zijn van cruciaal belang voor het correcte verloop van de sportwedstrijden, en zij verdienen dus bij in beslissingen te worden gerespecteerd.

Het is onaanvaardbaar dat sommigen het scheidsrechterskorps als mikpunt nemen, onder het voorwendsel dat ze het niet eens zijn met hun beslissingen, of dat zij die als onrechtvaardig beschouwen.

Sport mag dan al een vrijetijdsbesteding zijn, zelfs als die wordt beoefend op een heel hoog niveau, sport is ook een publiek evenement, waarin een centrale rol is weggelegd voor de scheidsrechter, die moet toezien op de naleving en de toepassing van de specifieke regels van die sporttak. De scheidsrechter niet eerbiedigen komt erop neer het gezag te ondermijnen dat hij vertegenwoordigt, en in het verlengde daarvan ook alle sportwaarden die emancipatie, opvoeding en discipline in zich hebben.

Geweld bij sportevenementen is, net als geweld in het algemeen, gedrag dat moet worden gebannen en streng gestraft.

Wie in het kader van een sportevenement geweld uitoefent tegen de scheidsrechter, valt eigenlijk de gezagdrager aan. De beslissing van die scheidsrechter niet eerbiedigen door agressief gedrag jegens die persoon, is vergelijkbaar met het niet-naleven van de normen en de regels van het maatschappelijke leven. Het gebrek aan ontzag voor de gezagdragers en dergelijk gewelddadig gedrag op de sportvelden zijn symptomen van de banalisering van geweld en van het gebrek aan respect voor gezag, een trend die de indiener van dit amendement krachtig wil veroordelen.

Bovendien mag men niet vergeten dat scheidsrechters vaak vrijwilligers zijn, die enorm veel tijd en energie in de uitoefening van hun functie stoppen. De uitoefening van die taak is ook voor hen een passie.

De indiener van het amendement vindt sport een belangrijk middel voor persoonlijke ontwikkeling. Sport moet als dusdanig in de beste omstandigheden kunnen worden beoefend.

Ils partagent la volonté de la proposition de sanctionner de manière plus sévère les atteintes à l'intégrité physiques des arbitres de manifestations sportives. Cependant ils souhaitent que cette aggravation pénale fasse l'objet d'un article propre. En effet aussi respectable et louable soit-il, le rôle de l'arbitre de sport reste d'une toute autre nature que le rôle exercé par les personnes visées par l'article 410*bis* du Code pénal. Le législateur a voulu protéger ces personnes car elles remplissent indéniablement une mission d'aide et de service à autrui. Les attaquer heurte encore plus la morale que lesdites atteintes au citoyen lambda.

L'auteur du présent amendement pense qu'il ne faut pas diluer ce message en ajoutant trop de catégories éparses de personnes à cet article. En effet, le rôle social de l'arbitre, même s'il représente l'autorité et la discipline lors de la rencontre sportive qu'il suit, la responsabilité sociale qu'il endosse ne s'apparente pas à celle d'un enseignant, d'un agent des transports en commun, d'un pompier ou encore à une personne dispensant des soins médicaux. Son intervention reste limitée à un cadre purement privé et récréatif, même si la manifestation peut drainer un monde important, par opposition à la mission de service public au sens large que ces autres professions exercent.

Par contre, si les arbitres de manifestations sportives ne partagent pas cette mission d'aide à autrui, de soins ou de service public, comme on l'a mentionné ils jouent un rôle essentiel dans le déroulement des manifestations sportives, sans eux la joie et la valeur éducative du sport ne pourrait sortir leurs effets qui justifie que les délits et crimes commis contre leur personne, en qualité d'arbitre de manifestations sportives, soient punis plus sévèrement.

L'auteur de l'amendement a choisi de porter la peine minimum à 1 fois et demi cette peine au lieu de la doubler et d'augmenter la réclusion à concurrence d'un an au lieu de 2 ans.

Denis DUCARME (MR)
Laurent DEVIN (PS)
Christian BROTCORNE (cdH)
Jacqueline GALANT (MR)
Peter VANVELTHOVEN (sp.a)
Michel DOOMST (CD&V)
Luk VAN BIESEN (Open Vld)

Hij onderschrijft de opzet van het wetsvoorstel om de aantasting van de fysieke integriteit van scheidsrechters van sportwedstrijden strenger te bestraffen. Toch acht hij het wenselijk om daarvoor in een afzonderlijk artikel te voorzien. Hoezeer een scheidsrechter ook respect en lof verdient, toch valt de rol die hij vervult niet te vergelijken met die van de personen waarop artikel 410*bis* van het Strafwetboek betrekking heeft. De wetgever heeft die personen willen beschermen, omdat zij ontegenzeggelijk maatschappelijk een ondersteunende en dienstverlenende taak uitoefenen. Hen aanvallen is moreel gezien zo mogelijk nog minder aanvaardbaar dan wanneer het een modale burger betreft.

Volgens de indiener van dit amendement mag men die boodschap niet al te zeer uithollen door dit artikel met allerlei andere categorieën uit te breiden. Een scheidsrechter mag dan wel het gezag en de discipline vertegenwoordigen op het sportieve treffen dat hij in goede banen leidt, toch kunnen de sociale rol en de sociale verantwoordelijkheid die hij opneemt, niet worden gelijkgesteld met die van een leerkracht, een medewerker van het openbaar vervoer, een brandweerman of een medische hulpverlener. In tegenstelling tot de taak van openbare dienst in de ruime betekenis die deze laatsten vervullen, blijft de inbreng van een scheidsrechter per slot van rekening beperkt tot een louter privé en recreatief kader, ongeacht het aantal mensen dat een sportwedstrijd op de been kan brengen.

De functie die scheidsrechters vervullen mag dan wel verschillen van die helpende, verzorgende of dienstverlenende taken, toch spelen zij, zoals gezegd, een essentiële rol om sportwedstrijden correct te doen verlopen. Als zij er niet waren, zouden het plezier en de educatieve waarde van sport onbestaande zijn. Misdaden en wanbedrijven die tegen hen zijn gericht, moeten dan ook strenger worden bestraft.

De indiener van dit amendement opteert er derhalve voor om de minimumstraf op te voeren tot anderhalve keer de gevangenisstraf (in plaats van ze te verdubbelen), en bij opsluiting de strafmaat te verhogen met één jaar, in plaats van twee jaar.